

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Petry Weissové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **T. U. V.**, zast. Mgr. Gabrielou Kopuleťou, advokátkou, se sídlem Havlíčkova 11, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 2. 2018, č. j. OAM-682/ZA-ZA11-HA10-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 5. 3. 2019, č. j. 42 Az 3/2018 - 40,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný shora označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) rozhodl o nepřipustnosti žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany, a řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastavil.

[2] Žalobce brojil proti napadenému rozhodnutí žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem, který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl.

[3] Rozsudek krajského soudu napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížností. Stěžovatel v kasační stížnosti navrhl, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Měl za to, že v jeho případě jsou splněny podmínky pro vyhovění tomuto návrhu. Napadené rozhodnutí je způsobilé stěžovateli přivodit újmu, jelikož je povinen odcestovat z České republiky a nemá jinou možnost, jak legalizovat svůj pobyt. K újmě třetích osob přitom nemůže dojít, jelikož napadené rozhodnutí se týká pouze stěžovatele. Přiznání odkladného účinku není podle stěžovatele ani v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[4] Konkrétně stěžovatel uvedl, že pokud by musel vycestovat z České republiky, došlo by k citelnému zásahu do jeho soukromého a rodinného života. V České republice má manželku a syna, kteří zde mají trvalý pobyt. Stěžovatel žije v České republice několik let a realizuje zde veškerý svůj soukromý a rodinný život. Žádnou trestnou činnost zde již nepáchá. Finanční prostředky, které by vynaložil na cestu do země původu, pro něj představují citelnější újmu, než jaká může vzniknout České republice v případě jeho setrvání na území. V případě nutnosti vycestovat by mu také bylo upřeno právo na soudní ochranu. Pozitivní rozhodnutí soudu by pro něj po vycestování nemělo žádný význam. Stěžovatel tvrdí, že jeho opakovaná žádost měla být meritorně projednána, jelikož v ní uvedl nové skutečnosti, kterými se žalovaný nezabýval. Závěr žalovaného o nepřipustnosti žádosti o mezinárodní ochranu je proto podle stěžovatele nesprávný.

[5] Žalovaný k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvedl, že stěžovatel neprokázal, že by výkon rozhodnutí pro něj znamenal nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Nestačí v návrhu pouze poukázat na možnost vzniku újmy, stěžovatel musí prokázat vznik natolik intenzivního následku, který by se dal kvalifikovat jako újma dle § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále „s. ř. s.“).

[6] Ze soudního spisu vyplývá, že krajský soud usnesením ze dne 9. 5. 2018, č. j. 42 Az 3/2018 - 34, přiznal žalobě odkladný účinek.

[7] Nejvyšší správní soud shledal, že stěžovatelův návrh je důvodný a přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

[8] Podle § 32 odst. 5 zákona o azylu „[p]odání kasační stížnosti má odkladný účinek, mělo-li jej podání žaloby proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany.“ Podle § 32 odst. 2 zákona o azylu „[p]odání žaloby podle odstavce 1 má odkladný účinek, s výjimkou žaloby proti rozhodnutí podle § 16 odst. 1 písm. b), d), f) a g), žaloby proti rozhodnutí o udělení azylu nebo doplňkové ochrany, žaloby proti rozhodnutí o prodloužení doplňkové ochrany a rozhodnutí o zastavení řízení podle § 25, s výjimkou rozhodnutí o zastavení řízení podle § 25 písm. i) z důvodu uvedeného v § 10a odst. 1 písm. g). O přiznání odkladného účinku podle soudního řádu správního lze požádat pouze společně s podáním žaloby.“

[9] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s., v návaznosti na § 32 odst. 2 a 5 zákona o azylu, v posuzované věci kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 se užije přiměřeně. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. „[s]oud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.“

[10] Z četné judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že institut odkladného účinku se primárně vztahuje k žalobě jako prostředku ochrany veřejných subjektivních práv. Kasační stížnost je však mimořádným opravným prostředkem směřujícím proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu. Odkladný účinek vůči pravomocnému rozhodnutí by proto měl být přiznáván pouze v ojedinělých případech, pro něž zákonodárce užil slova o „nepoměrně větší újme“. Přiznáním odkladného účinku se totiž prolamují právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Tímto zákonným postupem je meritorní rozhodnutí o kasační stížnosti, nikoliv přiznání odkladného účinku (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2013, č. j. 5 Afs 84/2012 - 33).

[11] Pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být v souladu s usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 – 58, splněny tři materiální předpoklady: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu, 2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, 3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[12] Nejvyšší správní soud přihlédl ke všem okolnostem případu a shledal, že opuštění území by pro stěžovatele i jeho rodinu mohlo znamenat nenahraditelnou újmu. Pro výkon stěžovatelova práva na spravedlivý proces přitom může být jeho přítomnost v České republice až do skončení řízení o kasační stížnosti nezbytná. Ačkoli je stěžovatel v řízení o kasační stížnosti povinně zastoupen advokátem, nelze opomenout, že součástí práva na spravedlivý proces je také právo vystupovat osobně v řízení, být v kontaktu se svým právním zástupcem a udělovat mu konkrétní

pokračování

pokyny (obdobně viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2017, č. j. 6 Azs 66/2017 - 32). Taková práva by stěžovatel v případě opuštění území České republiky vykonávat v podstatě nemohl. Nelze také spoléhat na to, že stěžovatel získá jiný druh povolení k pobytu v České republice.

[13] Současně pokládá Nejvyšší správní soud za nepravděpodobné, že by v případě přiznání odkladného účinku kasační stížnosti hrozila újma třetím osobám, jelikož tomu žádné indicie nenasvědčují. Nejvyšší správní soud rovněž neshledal existenci skutečností, pro které by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Ostatně ani žalovaný, byť vyjádřil ke stěžovatelově návrhu negativní stanovisko, na existenci takového důležitého veřejného zájmu nepoukázal.

[14] Nejvyšší správní soud při posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nepřehlédl, že stěžovatel se dopustil v minulosti trestné činnosti na území České republiky, v důsledku čehož přišel o povolení k pobytu. Svůj trest však již řádně vykonal a další trestné činnosti se nedopouští. Kasační soud proto za těchto okolností nedovodil, že by stěžovatelovo setrvání na území České republiky do doby skončení řízení o kasační stížnosti představovalo rozpor s důležitým veřejným zájmem. Bez významu přitom není ani to, že souzená věc musí být soudy řešena přednostně (§ 56 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.), a doba, po kterou budou sistovány účinky napadeného rozsudku (potažmo i napadeného rozhodnutí), tak bude časově omezená právě a jen délkou řízení o kasační stížnosti.

[15] V posuzovaném případě jsou naplněny všechny shora vymezené podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud proto kasační stížnosti odkladný účinek přiznal.

[16] Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že usnesení o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat výsledek budoucího rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. dubna 2019

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu